

Centrumontwikkeling Dierenpark-theater Emmen

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

9 april 2009 / rapportnummer 2219-45

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De gemeente Emmen en het Dierenpark Emmen hebben het voornemen om aan de westzijde van het centrum een nieuw dierenpark en een theater te ontwikkelen. Hiertoe dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd. Voor de besluitvorming hierover wordt een m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Emmen is het bevoegde gezag in deze besluitvorming.¹

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie voor het op te stellen milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER voldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als in ieder geval de volgende informatie aanwezig is:

- de uitwerking van alternatieven waarmee inzichtelijk wordt gemaakt in hoeverre het voornemen gerealiseerd kan worden zonder risico voor de drinkwatervoorziening, met een optimale landschappelijke inpassing en het behoud van archeologische waarden;
- de effecten van het voornemen op de aspecten bodem, water, archeologie, landschap en verkeer;
- een zelfstandig leesbare samenvatting en onderbouwend kaartmateriaal met duidelijke legenda en goed leesbare topografische namen.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND EN BELEIDSKADER

2.1 Achtergrond

In de startnotitie wordt een algemeen overzicht gegeven van de doelstellingen van dit initiatief voor zowel de gemeente als het dierenpark. Neem dit over in het MER. Ga daarnaast ook in op de doelstellingen voor het theater.

Werk de doelstelling voor het dierenpark en het theater verder uit zodat ze gebruikt kunnen worden als toetsingskader voor de alternatieven. Geef aan welke synergie van de combinatie dierenpark en theater wordt verwacht. Ga in op de beoogde bezoekerscapaciteit en benodigde aantallen ha. grond, op korte en langere termijn.

2.2 Beleidskader en besluitvorming

In de startnotitie is een overzicht gegeven van het beleidskader waarbinnen het voornemen geplaatst wordt. Neem dit over in het MER en vul het aan met alle relevante wet- en regelgeving die van toepassing is op het voornemen.

¹ Voor verdere technische informatie over de m.e.r.-procedure en de samenstelling van de werkgroep van de Commissie, zie bijlage 1.

Beschrijf welke randvoorwaarden hieruit voortvloeien voor het voornemen. Besteed in het bijzonder aandacht aan:

- Het Provinciaal Omgevingsplan en de daaruit voortkomende beperkingen en mogelijkheden;
- de Provinciale Omgevingsverordening en de daaruit voortkomende beperkingen en mogelijkheden;
- het 'Beheerplan wingebed Noordbargeres 2007-2012' (september 2007) van de WMD;
- het waterbeheersplan en ander beleid van waterschap Velt en Vecht
- de Watertoets;
- de Wet op de Archeologische Monumentenzorg.

Eind jaren '90 is het betreffende bestemmingsplan voor de eerste keer herzien ten behoeve van de geplande uitbreiding van het dierenpark en onderbouwd met een m.e.r.-procedure. Beschrijf in het MER welke beperkingen het toen vastgestelde bestemmingsplan stelt aan het huidige voornemen en op welke punten het bestemmingsplan nu opnieuw herzien dient te worden.

Beschrijf in het MER daarnaast welke afspraken zijn gemaakt tussen de gemeente, het Dierenpark Emmen en de Water Maatschappij Drenthe (WMD) over de verdeling van de verantwoordelijkheden voor de aanleg, inrichting en het beheer van het park, het theater en de waterhuishouding (inclusief alle benodigde voorzieningen).

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit betreft de realisatie/ uitbreiding van een dierenpark (het samenvoegen van twee locaties tot één grote locatie) en de realisatie van een theater ten westen van het centrum van Emmen.

Beschrijf de ontwerpuitgangspunten in het MER, de voorgenomen activiteit en ga daarbij in ieder geval in op:

- de aanleg van het park
 - het grondverzet, -balans en eventueel transport;
 - het watersysteem en de riolering;²
 - afvalwaterbehandeling en lozing van behandeld afvalwater;
 - voorzieningen voor waterberging;
 - de maatregelen ter bescherming van de bodem- en grondwaterkwaliteit;
 - de inpassing van het ontwerp in landschap;
 - de begrenzing van het waterwingebied;³
 - de omgang met cultuurhistorische (archeologische) waarden;
 - de fasering van de aanleg (ook geïllustreerd op kaart).
- het gebruik van bestaande verkeers- en parkeervoorzieningen
 - de verwachte bezoekersaantallen (totaal aantal⁴ en verdeling door de tijd⁵ ten behoeve van het bepalen van de piekmomenten), en bijbehorende verkeersstromen (modal split en maatgevende perioden);

² Zie ook de zienswijze van waterschap Velt en Vecht, nr. 1 in bijlage 2 van dit advies.

³ Zie ook de zienswijze van de Provincie Drenthe, nr. 3 in bijlage 2 van dit advies.

- de verwachte herkomst van het verkeer en de voorgenomen ontsluiting voor de verschillende vervoersmodaliteiten, alsmede de parkeerbehoefte.
- gebruik, beheer en monitoring
 - het beheer van grond- en oppervlaktewater (zowel kwantiteits- als kwaliteitsbeheer);
 - de detectiesystemen voor emissies naar de bodem en het grondwater;
 - het back-up systeem om drinkwatervoorziening te waarborgen indien de winputten onverhoopt toch verontreinigd raken;
 - het afvalbeheer en de energieuishouding.

Mogelijk zijn een biovergisting- of afvalverbrandingsinstallatie onderdeel van het voornemen.⁶ Afhankelijk van de grootte zijn deze m.e.r.- (beoordelings)plichtig. Beschrijf indien een dergelijke installatie wordt voorzien:

- de technische uitvoering;
- de locatie en de capaciteit;
- de opslag, doorvoer en herkomst van afval/ mest en evt. benodigde grondstoffen.

Beschrijf de hoeveelheden en behandeling van bijproducten en emissies⁷.

3.2 Alternatieven

Op enkele van de bovengenoemde punten wordt in de startnotitie voorgesteld te variëren binnen de alternatieven. Hiertoe zijn in de startnotitie reeds twee basisalternatieven geschetst. Bij het opstellen van het MER zal worden bekeken welke reële inrichtingsalternatieven opgesteld kunnen worden, binnen de (ontwerp)uitgangspunten.

Bij het ontwikkelen van alternatieven is het vanuit milieuoverwegingen met name van belang om voor de indeling en inrichting van het plangebied te zoeken naar onderscheidende varianten voor, en combinaties van:

- de inpassing van het voornemen in relatie tot het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied;
- de inpassing van het voornemen in relatie tot cultuurhistorische/ archeologische waarden, waarbij ook de mogelijkheid tot behoud van archeologische vondsten 'in situ' onderzocht dient te worden;⁸
- de inpassing van het voornemen in de structuur van het essenlandschap, met daarin het dorp Westenesch en Noordbarge.⁹

Dit kan betekenen dat de ruimtelijke indeling van het plangebied uit de basisalternatieven in de startnotitie heroverwogen dient te worden. Voorts kan het betekenen dat het inventariserend veldonderzoek (IVO) met proefsleuven vóór de ontwerpfase van de inrichting uitgevoerd moet worden.

⁴ Uit mondelinge mededeling van de initiatiefnemer blijkt dat op termijn mogelijk een uitbreiding van het dierenpark wordt voorzien naar het westen (binnen het bestemmingsplan). Als deze uitbreiding gebonden is aan een groter aantal bezoekers, is ook inzicht in het maximum bezoekersaantal op lange termijn relevant.

⁵ De verdeling van het bezoekersaantal over de dag, week en jaar.

⁶ Uit een mondelinge mededeling van de initiatiefnemer blijkt dat deze mogelijkheden onderzocht zullen worden.

⁷ Met name naar de lucht, maar ook naar de bodem en grondwater bij calamiteiten.

⁸ In de zienswijze van het RACM wordt dezelfde suggestie gedaan. (Zie zienswijze nr. 4, bijlage 2 van dit advies.)

⁹ Zie hiervoor ook model 2 in het rapport 'Emmen in het perspectief van de Es; van esdorp naar esstad' (Gemeente Emmen, maart 2005).

3.3 Het meest milieuvriendelijke alternatief

Voor de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) is het van belang dat de drie bovengenoemde punten worden geoptimaliseerd. Dat betekent dat een veilige drinkwatervoorziening verzekerd is, archeologische waarden zo veel mogelijk 'in situ' behouden blijven en dat de openheid van het essenlandschap en de herkenbaarheid van Westenesch en Noordbarge daarin, zo veel mogelijk behouden blijven. Keuzes die gemaakt moeten worden om deze aspecten in het mma te optimaliseren, dienen te worden gemotiveerd.

Voorts moeten de alternatieven en het mma reëel zijn en binnen de doelstelling en competentie van de initiatiefnemer liggen. Dit is met name van belang in het kader van de suggestie om met het ontwerp buiten het huidige waterwingebied te blijven.¹⁰

3.4 Referentie

In het MER dient de bestaande milieutoestand in het studiegebied te worden beschreven. Beschrijf voorts de milieusituatie als gevolg van de autonome ontwikkeling in het studiegebied. Daarbij wordt onder 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu als gevolg van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten in het gebied waarover reeds besloten is. Hiertoe behoort ook de ontwikkeling van het dierenpark op basis van het vigerende bestemmingplan van het plangebied. Beschrijf ook welke andere ontwikkelingen in de omgeving als autonome ontwikkeling worden beschouwd.

Hanteer in ieder geval de huidige situatie en de situatie als gevolg van de autonome ontwikkeling als referentie voor de te verwachten milieueffecten (twee referenties dus). Daarnaast kan zo nodig, een referentiescenario worden opgesteld van de autonome ontwikkeling waarbij ook relevante verwachte ontwikkelingen worden opgenomen, waarover nog geen besluit genomen is.¹¹

4. MILIEUASPECTEN

4.1 Algemeen

De milieugevolgen van de verschillende alternatieven moeten in het MER helder worden beschreven. Relevante milieuthema's worden in de startnotitie benoemd. In aanvulling daarop worden in de volgende paragrafen aanvullende punten genoemd. Maak in het MER onderscheid tussen milieueffecten van de aanleg en die van de exploitatie van het park en het theater.

¹⁰ Tijdens het locatiebezoek werd de suggestie gewekt dat deze optie niet reëel was omdat daarmee niet aan de doelstelling van de initiatiefnemer voldaan kon worden. Indien dat het geval is, kan deze optie ofwel – gemotiveerd- achterwege gelaten worden, ofwel dient ze gewijzigd te worden; bijvoorbeeld door 'slimme' aanpassing van de grens plangebied – waterwingebied.

¹¹ Bijvoorbeeld de plaatselijke ondertunneling van de Hondsrugweg en de realisatie van een voorplein, als over de ontwikkeling hiervan nog geen zekerheid bestaat ten tijde van het bepalen van de milieueffecten.

4.2 Bodem en water

Het dierenpark en het theater worden gelokaliseerd in een grondwaterbeschermingsgebied en deels in een waterwingebied van de Water Maatschappij Drenthe (WMD). Uit de startnotitie blijkt dat het watersysteem van de diertuin gescheiden wordt van het grondwatersysteem van het beschermingsgebied.

Beschrijf in het MER het beoogde watersysteem van het dierenpark, de geohydrologie in het grondwaterbeschermingsgebied en de omgeving, de waterhuishouding en de kwaliteit van de bodem, het grond- en oppervlaktewater, zowel voor de huidige situatie als de effecten hierop van het voornemen.¹² Ga daarbij in het bijzonder in op:

- de grondwaterstromen;
- de activiteiten en inrichtingen die effect hebben op grondwaterstanden en grondwaterstroming in het studiegebied en daarmee mogelijk risico's of schade met zich mee brengen voor natuur en andere land- en watergebruikers (verdroging, vernatting);
- de activiteiten en inrichtingen die een potentieel verontreinigingsrisico vormen voor grondwater en waterwinputten (bijvoorbeeld ontgravingen, waterpartijen, eventuele olie lekkage in het gebied tijdens de aanlegfase);
- de maatregelen ter voorkoming van bovengenoemde risico's;
- de effecten op toekomstige wateropgaven in de omgeving.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

Landschap

Uit de startnotitie valt af te leiden dat de voorgenomen activiteit een ingrijpende verandering in het bestaande landschapsbeeld betekent. Maak daarom aan de hand van visualisaties zichtbaar, hoe de beleving van het landschap verandert vanuit de nabije omgeving. Het gaat daarbij met name om visualisaties van:

- de wijziging van de openheid van het landschap;
- de verandering van de parcellering;
- de veranderingen in het typische reliëf van en rond de es.¹³

Cultuurhistorie (archeologie)

Het plangebied heeft een hoge archeologische verwachtingswaarde. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen in te vergraven delen van het plangebied is, en of deze behoudenswaardig of beschermingswaardig zijn.¹⁴ Als uit bureauonderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische vindplaatsen aanwezig zijn dan dient door veldonderzoek te worden vastgesteld of dit inderdaad zo is.¹⁵ Geef in het MER duidelijk aan wat het effect van de verschillende (inrichtings)alternatieven is

¹² Zie ook de zienswijze van waterschap Velt en Vecht, nr. 1 in bijlage 2 van dit advies.

¹³ Maak daarbij gebruik van dwarsdoorsneden van het landschap (vanaf de Ermerweg in noordelijke richting naar Westenesch over de es, en vanaf de Hondsrugweg in westelijke richting over de es).

¹⁴ Hiertoe dienen voor het MER de onderzoeksstappen 'bureauonderzoek', 'inventariserend veldonderzoek karterende fase' en 'inventariserend veldonderzoek waarderende fase' te worden doorlopen, voor zover de resultaten van de voorafgaande onderzoeksstap hier aanleiding toe geven.

¹⁵ Het is de Commissie bekend dat in een eerder stadium reeds archeologisch onderzoek is uitgevoerd. Uit de zienswijze van de RACM blijkt namelijk dat voor een onderdeel van het inventariserend veldonderzoek (IVO) een proefsleuvenonderzoek nodig is, en dat de provinciaal archeoloog hiervoor een Programma van Eisen (PVE) heeft goedgekeurd. Het is de Commissie niet bekend of daarmee aan de verplichting tot archeologisch onderzoek voor het hele plangebied wordt voldaan. Zekerheidshalve adviseert zij daarom over alle mogelijk te doorlopen fases in het archeologisch onderzoek.

op aanwezige archeologische vindplaatsen. Voer het onderzoek in een zo vroeg mogelijk stadium uit en geef aan of eventuele vindplaatsen in het plan kunnen worden ingepast¹⁶ en zo niet, hoe in de uitwerking van het plan met het bodemarchief zal worden omgegaan.

4.4 Woon- en leefmilieu

Verkeer en vervoer

Motiveer in het MER de grootte van het studiegebied voor verkeer en vervoer in relatie tot het verzorgingsgebied en de omvang van de overige verkeersstromen en hun milieueffecten. Betrek bij de effectbeschrijving ook de onder-tunneling van de Hondsrugweg indien deze als autonome ontwikkeling wordt beschouwd. Beschrijf voor de maatgevende perioden:

- de routevorming van en naar het plangebied;
- de verandering in verkeersintensiteiten van gemotoriseerd verkeer op relevante wegvakken;¹⁷
- de verkeersafwikkeling op relevante wegvakken en kruispunten.

Onderzoek of er knelpunten in de afwikkeling van en tussen de verschillende modaliteiten optreden in de maatgevende perioden en beschrijf zo nodig maatregelen om deze knelpunten op te lossen.

Onderzoek tevens of er knelpunten zijn met betrekking tot de verkeersveiligheid. Beschrijf eventueel maatregelen om deze knelpunten op te lossen/ te voorkomen.

Beschrijf de gevolgen van het voornemen voor recreatieve routes (zowel wandel als fietsroutes) in het gebied.

Luchtkwaliteit en geur

Beschrijf de gevolgen van het voornemen voor de luchtkwaliteit in het studiegebied, onafhankelijk van de vraag of er sprake is van overschrijding van grenswaarden. Geef aan hoe het studiegebied is afgebakend en geef aan welke wegvakken hierin zijn meegenomen, maak hierbij gebruik van de gegevens uit het studiegebied voor verkeer en vervoer. Geef aan hoe wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen.¹⁸

Beschrijf ook de effecten van de biovergassingsinstallatie of de afvalverbrandingsinstallatie op de luchtkwaliteit, als deze in het plan wordt opgenomen.

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden¹⁹ en richtwaarden²⁰ voor de overige stoffen uit de Wm zullen worden overschreden. Gezien de jurisprudentie beveelt de Commissie toch aan de concentraties van deze stoffen en de toetsing daarvan aan de grenswaarden op te nemen in het MER.

Uit de startnotitie blijkt dat er nauwelijks geurhinder als gevolg van het dierenpark en de waterzuiveringsinstallatie wordt verwacht. Ga in het MER naast de geuremissies van het dierenpark en de waterzuiveringsinstallatie,

¹⁶ Uitgangspunt van de Wet op de archeologische monumentenzorg is behoud in situ.

¹⁷ Zie ook de zienswijze van Dorpsbelang Westenesch, nr. 2 bijlage 2 van dit advies.

¹⁸ Volg hierbij de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer (Wm) en maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007).

¹⁹ Grenswaarden voor SO₂, CO, Pb, en benzeen.

²⁰ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen.

ook in op eventuele geuremissies van de biovergistingsinstallatie/ afvalverbrandingsinstallatie.

Geluid

Het voornemen kan de geluidbelasting in de (woon)omgeving beïnvloeden. Het MER dient een beeld te geven van de cumulatieve geluidssituatie in de (woon)omgeving. Breng zowel het relevante geluidbelaste oppervlak voor de woonomgeving, als het aantal geluidgehinderden in het studiegebied in beeld.

Betrek bij het aspect wegverkeerslawaaï alle wegen waar een toename van 30% of een afname van 20% van de verkeersintensiteit is te verwachten door het initiatief. Geef in het MER aan of aan de wettelijke voorkeurswaarden c.q. grenswaarden kan worden voldaan. Daarnaast moet de effectiviteit van mitigerende maatregelen in beeld worden gebracht.

4.5 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen de voorgenomen activiteit kan hebben op de natuur. Geef aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Ga daarna in algemene zin in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef daarvoor aan voor welke van deze dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen²¹ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf mitigerende maatregelen die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen.

Onderbouw waarom de nabijgelegen EHS niet wordt aangetast. Beschrijf voorts welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied en geef aan tot welke categorie deze soorten behoren.²² Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen op de standplaats (planten) of het leefgebied (dieren) van deze soorten en bepaal in hoeverre verbodsbepalingen²³ mogelijk overtreden worden. Beschrijf mitigerende maatregelen die de aantasting kunnen beperken of voorkomen.

²¹ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking en vermeting en verzuring door bijvoorbeeld deposities van stikstof.

²² Er wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën: tabel 1 (algemeen), 2 (overig) en 3 (Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB) soorten en vogels.

²³ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

5. OVERIGE ASPECTEN

5.1 Evaluatieprogramma

Het verdient aanbeveling dat het MER reeds een aanzet voor een evaluatieprogramma bevat. Belangrijke aspecten zijn de waterhuishouding en de verkeers- en parkeerdruk.

5.2 Samenvatting, vorm en presentatie

Gebruik goed en recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda. Neem tenminste één kaart op met alle in het MER gebruikte topografische namen. Zorg voor heldere cartografie en een goed leesbare, publieksvriendelijke tekst in de samenvatting waarin de belangrijkste keuzemogelijkheden met hun beoordeling staan weergegeven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen en Dierenpark Emmen.

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Emmen

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.1

Activiteit: de aanleg van recreatieve voorzieningen (dierenpark en theater)

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Centrumontwikkeling Dierenpark-theater; startnotitie MER. (Gemeente Emmen, december 2008).
- Provinciale omgevingsverordening Drenthe. (Provincie Drenthe, december 2006).

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in “De Zuidenvelder” van: 3 februari 2009

advies aanvraag: 30 januari 2009

ter inzage legging: 3 februari t/m 16 maart 2009

richtlijnenadvies: 9 april 2009

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. J. Groen

drs. M.A. Kooiman

drs. ing. H.J. Kingma

prof.ir. E.A.J. Luiten

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

drs. H. Woesthuis (secretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Waterschap Velt en Vecht, Coevorden
2. Dorpsbelangen Westenesch
3. Gedeputeerde Staten van Drenthe
4. RACM, Amersfoort

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Centrumontwikkeling Dierenpark-theater Emmen

De gemeente Emmen en het Dierenpark Emmen hebben het voornemen om aan de westzijde van het centrum een nieuw dierenpark en een theater te ontwikkelen. Hiertoe dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd. Voor de besluitvorming hierover wordt een m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Emmen is het bevoegde gezag in deze besluitvorming. In dit advies gaat de Commissie in op de inhoud van het op te stellen MER.

ISBN: 978-90-421-2662-6